T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 10.8.1999
06-99/100

7/432-1505

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Sümer ORAL tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Agâh Oktay GÜNER
Balıkesir Milletvekili

Vergi yasalarında yapılması öngörülen değişikliklerin aşağıdaki nedenlerle, bir "Vergi Affı"nı da içermesi gerektiği inancındayız.

1-Bilindiği gibi, 213 sayılı yasanın 30.maddesinin 2. Fıkrasının 7.bendi hükmünce kaynağı açıklanamayan harcama ve tasarruflar "Vergisi ödenmemiş kazanç" olarak nitelenir.

Gelir vergisi yasasına 4369 sayılı yasa ile eklenen geçici 47. Madde 30.09.1998 tarihinden evvel edinilmiş bu nitelikteki kazançları vergi incelemesi ve dolayısı ile vergi tarhiyatı kapsamından çıkarmış, yani 30.09.1998 tarihinden evvel edinilen bu tür kazançların vergisini affetmiştir.

47. Maddenin bu "af" niteliği, yasanın gerekçesinde de;
".....geçmişle bağlantının kesilmesi....." şeklinde ifade edilmiştir.

"Mali Milad" diye isimlendirilen bu "af" hükmünün vergi ile ilgili amaçlarından biri de, ekonomiye dahil edilmeyen varlıkların kullanılır hale getirilmesidir. Oysa;

A- 213 sayılı yasanın "re' sen vergi tarhı" başlığı taşıyan 30. Maddesinin 2. Fıkrası yalnızca 7. bendden ibaret değildir.

"Vergisi Ödenmiş Kazanç" olduğu kanıtlanamayacak bir varlığa servete sahip olan ve geçici 47. Maddenin getirdiği "af" hükmüne güvenerek varlığını "ekonomiye dahil" eden bir mükellef, her an, gelir kaynaklarının geçmişe yönelik olarak incelenebileceğinin ve 30. Maddenin 2. Fıkrasının 6. Bendinde yer alan;

"Tutulması zorunlu olan defterlerin veya verilen beyannamelerin gerçek durumu yansıtmadığına dair delil bulunursa"
şeklinde hükümle vergilendirilebileceğinin baskısını duyacaktır.

B- "Vergisi Ödenmiş Kazanç" olduğu kanıtlanamayacak bir varlığa sahip mükellef, esasen içerisinde bulunduğu tedirginlik duygusuyla, bu varlığı oluşturan gelir kaynaklarının incelenmesi halinde bir vergi tarhiyatıyla karşılaşabileceği gerçeğini her an aklında tutmaktadır.

4369 sayılı yasanın 47. Maddesi insanlara, "kazancın vergiye tabi olduğu" nu ve "geçmiş işlemlerin incelenebileceği" ni bir defa hatırlatmıştır.

Bir defa hatırlatılmış olan bu gerçek, Gelir Vergisi Yasasının 1,2 ve 82,2 maddelerinde yada başkaca hükümlerinde yapılacak yeni düzenlemelerle unutturulamaz.

Yapılması gereken, 2801 sayılı yasa benzeri bir "uzlaşma ortamı" yaratmak ve geçici 47. Maddenin gerekçesinde yer aldığı şekilde, vergi mükelleflerinin "geçmişle bağlantılarını" yalnızca varlıkları doğuran gelir kaynakları itibariyle de "kesmek" dir.

2. Gelirini tümüyle vergi idaresinin bilgisi dışında tutan vergi mükelleflerine sınırsız bir af getirirken, faaliyetini vergi dairesinin bilgisi içerisinde yürüten ama gelirini beyan etmeyen veya eksik beyan eden vergi mükelleflerini bu affın dışında bırakmıştır.

Böyle bir yasal düzenleme insanların adalet duygusunda "eşitsizlik" etkisi yapıyorsa, bu eşitsizliğin giderilmesi içinde, 2801 sayılı yasa benzeri bir uzlaşma ortamı yaratılmasına gerek var demektir.

Yeniden düzenlenecek vergi yasalarını bu konuda beklenen amacı gerçekleştirebilmesi için, gelirin tarifinde ve kapsamında tekrar"kaynak" teorisine dönülmesi yeterli "ve hatta gerekli" değildir. Gerekli olan, mükelleflerin "gelir kaynakları" itibariyle de "geçmişle bağlantılarını kesmek" dir.

Böyle bir düzenlemeye katılır mısınız?